

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle. Lain mukaan valtio luovuttaa kunnallisille ylläpitäjille korvauksetta eräiden

valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöt, rakennukset ja irtaimistot.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ammatillisten oppilaitosten ylläpitojärjestelmä on hajanainen. Oppilaitoksia ylläpitävät valtio, yksittäiset kunnat, useamman kunnan muodostamat kuntayhtymät ja yksityiset yhteisöt. Vuonna 1993 yhteensä 465 oppilaitoksella oli yli 200 eri ylläpitäjää.

Ylläpitojärjestelmän hajanaisuus heikentää ammatillisen koulujärjestelmän toimintakykyä sekä haittaa merkittävästi oppilaitosten toiminnan päällekkäisyyksien poistamista, oppilaitosten työnjaon kehittämistä, voimavarojen yhteiskäyttöä sekä toiminnan järkipäristämistä toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden parantamiseksi. Nykyinen järjestelmä on esteenä myös ammattikasvatushallinnon kehittämiseksi ja päätösvallan hajauttamiseksi koulutuksen tuottamisesta vastaaville yksiköille.

Eri puolilla maata ovat lähinnä ammatillisten oppilaitosten kunnalliset ylläpitäjät käynnistäneet valmisteluja ylläpitojärjestelmän yhtenäistämiseksi. Keskeisten yhtenäisten periaatteiden luomiseksi valtion oppilaitosten kunnallistamisille on valtioneuvosto tehnyt vuosittain periaatepäätöksen valtion ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisessa noudatettavista periaatteista. Vuoden 1995 kunnallistamisissa noudatettavista periaatteista valtioneuvosto

päätöksiä 11 päivänä elokuuta 1994. Päätöksen mukaan siirrettäessä valtion ammatillisten oppilaitosten ylläpitojärjestelmä kunnalliselle ylläpitäjälle, omaisuutta koskeissa ja muissa järjestelyissä noudatetaan seuraavia periaatteita:

1) Oppilaitosten kiinteistöt ja irtaimisto sekä koulutustehtävän edellyttämässä laajuudessa maatalousalan oppilaitosten ja koti- ja laitosaloppilaitosten opetusmaatilat luovutetaan, jollei jäljempänä toisin sanota, kunnalliselle ylläpitäjälle korvauksetta.

2) Metsä- ja puutalousoppilaitosten opetusmetsät jäävät valtion omistukseen ja kunnalliselle ylläpitäjälle annetaan näihin metsiin käyttöoikeus hyväksytyyn metsätaloussuunnitelman puitteissa.

3) Oppilaitosten hallinnassa olevat erilliset vesialueet ja suojelualueet jäävät valtion omistukseen.

4) Oppilaitosten opetusmaatilojen välittömästi taaja-asutuksen yhteydessä olevat yhdyskuntarakentamisen kannalta erityistä arvoa omaavat ja muut vastaavat maa-alueet, jotka eivät ole oppilaitoksen koulutustehtävän kannalta välttämättömiä, jäävät valtion omistukseen. Kunnalliselle ylläpitäjälle voidaan antaa näihin alueisiin käyttöoikeus.

5) Valtion aloittamat rakennushankkeet ja tekemät rakennusten ja kiinteistöjen hankinta-

sopimukset hoidetaan loppuun valtion rahoittamina. Hanke on aloitettu, kun opetusministeriö on antanut oppilaitokselle valtion talonrakennushankkeista annetun asetuksen (137/77) 6 §:ssä tarkoitetun hanketta koskevan opetusministeriön määrärahoilla tapahtuvan rakennussuunnittelukehotuksen.

6) Valtion oppilaitosta varten vuokratiloiksi rakennettujen tai hankittujen tilojen ostamiseen voidaan kunnalliselle ylläpitäjälle myöntää valtionosuutta jälkirahoitteisena enintään rakennuskustannuksia vastaavaan kauppahintaan valtion talousarvion rajoissa.

7) Rakennusten ja maa-alueiden toiselle luovuttamiseen, käyttötarkoituksen muuttamiseen, toiminnan lopettamiseen sekä omaisuuden tuhoutumisesta tai vahingoittumisesta saatuihin korvauksiin noudatetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 44 §:n säännöstä.

Eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle annetulla lailla (329/94) opetusministeriö oikeutettiin luovuttamaan korvaukselta yhteensä 13 ja samannimisellä lailla (1094/94) yhteensä 54 oppilaitoksen kiinteistöt, rakennukset ja irtaimistot kunnalliselle ylläpitäjälle.

Lakiehdotuksen mukaan luovutettavista kiinteistöistä Anjalan maa- ja metsätalousoppilaitoksen kiinteistö on tarkoitus luovuttaa Kouvolan seudun kuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 1), Jyväskylän teknillisen oppilaitoksen kiinteistö Jyväskylän kaupungille (ehdotuksen 1 §:n kohta 2), Järvenpään kotitalousopettajaopiston kiinteistö Keski-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 3), Kauhajoen ammattiopiston kiinteistö Suupohjan koulutuskuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 4), Kurun normaalmetsäoppilaitoksen ja Tampereen teknillisen oppilaitoksen kiinteistöt Tampereen kaupungille (ehdotuksen 1 §:n kohdat 5 ja 13), Lahden muotoiluinstituutin, Lahden teknillisen oppilaitoksen ja Lahden terveydenhuolto-oppilaitoksen kiinteistöt Päijät-Hämeen koulutuskonsernille (ehdotuksen 1 §:n kohdat 6,7, ja 8), Lappeen maatalous- ja puutarhaoppilaitoksen ja Lappeenrannan terveydenhuolto-oppilaitoksen kiinteistöt Lappeenrannan seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohdat 9 ja 11), Lappeenrannan teknillisen oppilaitoksen kiinteistö Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 10),

Taivalkosken metsäoppilaitoksen kiinteistö Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 12) ja Ylivieskan teknillisen oppilaitoksen kiinteistö Kalajokilaakson ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle (ehdotuksen 1 §:n kohta 14).

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotuksen mukaan oppilaitosten kiinteistöt ja oppilaitosten irtaimisto luovutettaisiin kunnalliselle ylläpitäjälle korvauksetta. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti oppilaitosten opetusmaatilat luovutettaisiin koulutus tehtävän edellyttämässä laajuudessa ja metsä- ja puutalousoppilaitosten opetusmetsät sekä oppilaitosten hallinnassa olevat suojelualueet jäisivät valtion omistukseen. Samoin valtion omistukseen jätettäisiin opetusmaatilojen välittömästi taaja-asutuksen yhteydessä olevat yhdyskuntarakentamisen kannalta erityistä arvoa omaavat ja muut vastaavat maa-alueet.

Luovutettavan kiinteän omaisuuden arvo on yhteensä suuruusluokkaa 600 miljoonaa markkaa. Irtaimen omaisuuden arvo on yhteensä 97,7 miljoonaa markkaa.

3. Asian valmistelu

Toimenpiteiden käynnistäminen valtion ammatillisten oppilaitosten kunnallistamiseksi tavoitteena ylläpitäjärjestelmän yhtenäistäminen mainitaan hallinnon hajauttamiskomitean mietinnössä (komiteanmietintö 1986:12) vuodelta 1986. Valtion vuoden 1987 tulo- ja menoarviossa oli kannanotto, jonka mukaan valtion ammatilliset oppilaitokset pyritään kunnallistamaan ja selvittämään mahdollisuudet laaja-alueellisten kuntainliittojen muodostamiseen.

Valtioneuvoston 18 päivänä kesäkuuta 1993 tarkistaman, vuosille 1991—96 hyväksymän koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan ammatillisen koulutuksen oppilaitosverkkoa on tarkoitus kehittää siten, että ammatillisten oppilaitosten ylläpitäjien määrää vähennetään koostamalla oppilaitoksia mahdollisuuksien mukaan seutukunnittain saman ylläpitäjän alaisuuteen. Lisäksi saman suunnitelman mukaan valtion ammatillisia oppilaitoksia kunnallistetaan tai yksityistetään.

Opetusministeriössä on usean vuoden ajan

valmisteltu ammatillisten oppilaitosten ylläpitojärjestelmän uudistamista yhtenäiselle alueelliselle ja kunnalliselle pohjalle. Vuonna 1994 opetusministeriö luovuttanut kymmenen ja kuuluvana vuonna tehnyt päätökset yhteensä 74 valtion ammatillisen oppilaitoksen ylläpitämisen luovuttamisesta kunnalliselle ylläpitäjälle, joko kunnalle tai kuntayhtymälle. Vuonna 1995 on edelleen tarkoitus tehdä päätökset 11 valtion oppilaitoksen ylläpitämisen siirtämisestä kunnalliselle vastaanottajalle.

Tämän ehdotuksen mukaisia ammatillisten oppilaitosten kunnallistamishankkeita on valmisteltu opetusministeriössä asianomaisten laitosten, kunnallisten ylläpitäjien ja eräissä tapauksissa lääninhallitusten kanssa.

Rakennushallitus ja ympäristöministeriö

ovat antaneet esitysluonnoksesta lausuntonsa. Esitys poikkeaa rakennushallituksen lausunnosta Jyväskylän teknillisen oppilaitoksen kiinteistöjen kohdalla, koska Jyväskylän kaupunki on lahjoittanut Jyväskylän kaupungissa sijaitsevat oppilaitoksen kiinteistöt Suomen valtiolle.

4. Voimaantulo

Lain olisi tultava voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Opetusministeriö oikeutetaan luovuttamaan määräämillään ehdoilla kunnalle tai kuntayhtymälle korvauksetta 1 — 14 kohdassa yksilöidyt valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöt rakennuksineen ja irtaimistoineen:

1) Nastolan kunnan Uusikylän kylässä sijaitseva Sotavaltio-niminen kiinteistö RN:o 1:212, Anjalankosken kaupungin Anjalan kylässä sijaitsevat Maamieskoulu-niminen kiinteistö RN:o 1:872, Papinniemi-niminen kiinteistö RN:o 1:850, Koskela-niminen kiinteistö RN:o 1:1278, Haapaniemi-niminen kiinteistö RN:o 1:1275, Susikoskenlaidun-niminen kiinteistö RN:o 1:856, Vilhola-niminen kiinteistö RN:o 1:1461, Kivelä-niminen kiinteistö RN:o 1:1126, Tyynelä-niminen kiinteistö RN:o 1:1806, Pöllinmäki-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:1758 noin 1,6 hehtaarin suuruinen määräala, Anjala-niminen kiinteistö RN:o 1:871 ja Anjalan koskitila-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:1759 noin 84 hehtaarin suuruinen määräala, Liikkalan kylässä sijaitseva Metsäranta-niminen kiinteistö RN:o 4:98 sekä Iitin kunnan Säyhteen kylässä sijaitseva Tuomisto-niminen kiinteistö RN:o 1:47 ja Itä-Hämeen metsätaloniminen kiinteistö RN:o 1:158;

2) Jyväskylän kaupungin 2. kaupunginosan korttelissa 38 sijaitseva tontti n:o 6 ja 11. kaupunginosan korttelissa 33 sijaitseva tontti n:o 10;

3) Järvenpään kaupungin 22. kaupunginosan korttelissa 2206 sijaitsevasta tontista n:o 1 noin 3000 m²:n suuruinen määräala, Järvenpään kylässä sijaitsevat Ahola-niminen kiinteistö RN:o 1:3, Mäyrylä-niminen kiinteistö RN:o 1:247, Kyrölä-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:624 noin 0,27 hehtaarin suuruinen määräala ja Järvenpää-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:2627 noin 5,62 hehtaarin suuruinen määräala;

4) Kauhajoen kunnan Kauhajoen kylässä sijaitsevat Autio-niminen kiinteistö RN:O 5:188, Keski-Kokko-niminen kiinteistö RN:O 5:576, Keski-Kokko II-niminen kiinteistö RN:O 15:57, Keski-Kokko III-niminen kiinteistö RN:O 28:1, Koivumäki-niminen kiinteistö RN:O 8:39, Kokonmaa-niminen kiinteistö RN:O 5:919, Kokonmaa II-niminen kiinteistö RN:O 23:1, Lisämaa-niminen kiinteistö RN:O 15:27, Metsälä-niminen kiinteistö RN:O 5:107, Metsälä II-niminen kiinteistö RN:O 5:577, Mäentausta-niminen kiinteistö RN:O 5:281, Rehula-niminen kiinteistö RN:O 5:159, Tuulensuuniminen kiinteistö RN:O 5:529, Jerkkula-nimi-

nen kiinteistö RN:O 2:1775, Koulu-Valannes-niminen kiinteistö RN:O 5:909, Kivimäki-niminen kiinteistö RN:O 11:81, Tuovinen-niminen kiinteistö RN:O 10:324, Kyntäjä-niminen kiinteistö RN:O 104, Rajakokko-niminen kiinteistö RN:O 5:867, Ranta-niminen kiinteistö RN:O 3:796, Sillanpää-niminen kiinteistö RN:O 3:817, Ostomaa-niminen kiinteistö RN:O 3:549, Karvia-niminen kiinteistö RN:O 3:819, Äijö-niminen kiinteistö RN:O 3:942, Korttesniemi-niminen kiinteistö RN:O 3:974, Kauhajoen kotitalouskoulu-niminen kiinteistö RN:O 2:224, Vallila-niminen kiinteistö RN:O 2:1246 ja Alaknuutila-nimisestä kiinteistöstä RN:O 2:1721 noin 6,5 hehtaarin suuruinen määräala;

5) Kurun kunnan Keihäslahden kylässä sijaitsevasta Kuru-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:109 noin 23 hehtaarin suuruinen määräala ja Suittilahti-nimisestä kiinteistöstä RN:o 18:1 noin 0,62 hehtaarin suuruinen määräala;

6) Lahden kaupungin Paavolan kaupunginosan korttelissa 3013 sijaitseva tontti n:o 3;

7) Lahden kaupungin Kartanon kaupunginosan korttelissa 146 sijaitseva tontti n:o 7;

8) Lahden kaupungin Pirttiharjun kaupunginosan korttelissa 31000 sijaitseva tontti n:o 1;

9) Lappeenrannan kaupungin Kimpisen kaupunginosan korttelissa 20 sijaitseva tontti n:o 4;

10) Lappeenrannan kaupungin Taikinamäen kaupunginosan korttelissa 16 sijaitseva tontti n:o 1;

11) Lappeenrannan kaupungin Monolan kylässä sijaitsevat Peltola-niminen kiinteistö RN:o 1:7, Maamieskoulu-niminen kiinteistö RN:o 1:14, Lappeen koulutila-niminen kiinteis-

tö RN:o 2:91, Lappeen koulutila III-niminen kiinteistö RN:o 1:38, Monola-nimisestä kiinteistöstä RN:o 2:46 noin 0,5 hehtaarin suuruinen määräala ja Lappeen koulutila II-nimisestä kiinteistöstä RN:o 2:88 noin 12 hehtaarin suuruinen määräala, Hyttilän kylässä sijaitsevat Takala-niminen kiinteistö RN:o 1:92 ja Lappeen koulutila-nimisestä kiinteistöstä RN:o 1:102 noin 5,5 hehtaarin suuruinen määräala sekä Kälvelän kylässä sijaitsevat Rantala-niminen kiinteistö RN:o 3:29, Rantala-niminen kiinteistö RN:o 3:35 ja Rahkola-niminen kiinteistö RN:o 1:19;

12) Taivalkosken kunnan Taivalkosken kylässä sijaitseva Metsäkoulu -niminen kiinteistö RN:o 3:135;

13) Tampereen kaupungin Kaupin kaupunginosan korttelissa 880 sijaitseva tontti n:o 4;

14) Ylivieskan kaupungin 1. kaupunginosan korttelissa 65 sijaitseva tontti n:o 4.

2 §

Tässä laissa tarkoitettujen maa-alueiden ja rakennusten toiselle luovuttamiseen, käyttötarkoituksen muuttamiseen, toiminnan lopettamiseen sekä tarkoitetun omaisuuden tuhoutumisesta tai vahingoittumisesta saatuihin korvauksiin noudatetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 44 §:n säännöksiä.

3 §

Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 1995.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 2 päivänä kesäkuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*